

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Deres ref.:
202407752-2

Deres dato:
03.02.2025

Vår ref.:
25/3001-2
25/19779

Vår dato:
11.03.2025

Svar på høring av forespørsel om vurdering - Skjomen kraftverk - Narvik kommune

Det vises til deres ref 202407752-2 Høring av forespørsel om vurdering av konsesjonsplikt for økt effekt ved nytt løpehjul i Skjomen kraftverk i Narvik kommune. Nordland fylkeskommune har sjekket saken mot aktuelle arkiver og har følgende kommentarer:

Kulturminner

I forbindelse med reguleringen av Skjomenvassdraget ble det gjennomført arkeologiske undersøkelser ved berørte innsjøer i perioden 1969-1971. Det ble den gang påvist en rekke automatisk fredete kulturminner, flere av disse ble delvis arkeologisk utgravd.

Mange av kulturminnene ligger fremdeles helt eller delvis bevart i terrenget, og det er i tillegg stort potensial for at det finnes flere, hittil ukjente automatisk fredete kulturminner innenfor konsesjonsområdet. Det har ikke vært gjennomført arkeologiske registreringer innenfor konsesjonsområde med dagens metoder for kulturminneregistreringer, og kartfestingene fra 1969-1971 er ikke oppdaterte etter dagens karttekniske standard. Kunnskapsgrunnlaget må derfor sies å være mangelfullt.

I fylkeskommunens uttalelse til revidering av konsesjonsvilkårene, den 12. 10. 2017, ble det anmodet om at følgende vilkår innarbeides i ny konsesjon:

- «a. Ekstraordinære tiltak som medfører senkning av vannstanden, skal meldes fylkeskommunen i god tid før tiltaket planlegges igangsatt.*
- b. Alle nye tiltak som medfører inngrep i markoverflata skal meldes fylkeskommunen, jf. kulturminnelovens § 9 første ledd.*
- c. Det henstilles til konsesjonæren å opprette dialog med fylkeskommunen og andre parter for å avklare muligheten for kompletterende arkeologiske registreringer i de berørte vassdragene.»*

I NVEs innstilling den 09.03.2023, vises det til at revisjonen ikke har medført nye inngrep i området, og derfor ikke kommer i konflikt med kulturminneloven. Det foreslås å ta inn følgende standardvilkår om kulturminner i de reviderte vilkårene:

Adresse:
Postmottak
Fylkeshuset
8048 Bodø

Besøksadresse:
Prinsensgate 100
Org.nr.:
964 982 953

Telefon:
75650000
E-post:
post@nfk.no

Samfunnsutvikling
Klima og miljø
Aslak Skadsem
Tlf.:

(Automatisk fredete kulturminner)

Konsesjonæren plikter i god tid før anleggsstart å undersøke om tiltaket berører automatisk fredede kulturminner etter lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 9. Viser det seg at tiltaket kan være egnet til å skade, ødelegge, flytte, forandre, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredede kulturminner, plikter konsesjonæren å søke om dispensasjon fra den automatiske fredningen etter kulturminneloven § 8 første ledd, jf. §§ 3 og 4.

Viser det seg i anleggs- eller driftsfasen at tiltaket kan være egnet til å skade, ødelegge, flytte, forandre, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredete kulturminner som hittil ikke har vært kjent, skal melding om dette sendes kulturminneforvaltningen (fylkeskommunen og eventuelt Sametinget) med det samme og arbeidet stanses i den utstrekning tiltaket kan berøre kulturminnet, jf. lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 8 andre ledd, jf. §§ 3 og 4.»

Etter vår forståelse av saken, innebærer utskifting av generator og løpehjul i Skjomen kraftverk ikke markinngrep, ei heller endring i regulert vannstand. I høringsbrevet oppgis konsekvensen av tiltaket til å være økt effekt. Det omsøkes en endring i maksimal driftsvannføring fra 62 m³/s til rundt 64 m³/s. Tiltakene vurderes på denne bakgrunn ikke som egnet til å komme i berøring med automatisk fredete kulturminner.

Det anmodes om at alle fremtidige tiltak som kan medføre markinngrep og/eller tildekking av markoverflate, samt ekstraordinære tiltak slik beskrevet i vår uttalelse i 2017, oversendes fylkeskommunen for kulturmiljøfaglig vurdering jf. kulturminneloven § 9.

Fylkesveg

Tiltaket berører ingen fylkesveger

Med vennlig hilsen

Mia Marthinus Husdal

faggrupeleder klima og miljø

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Kopi til

Narvik kommune	Postboks 64	8501	NARVIK
Sametinget	Ávjovárgeaidnu 50	9730	KARASJOK
Statsforvalteren i Nordland	Postboks 1405	8002	BODØ